

EEN WERELD VAN VERSCHIL

1

Daniël

Daniël en zijn vrienden worden door de koning van Babylonië uitgekozen om in het paleis te komen werken. Maar wat ze daar op hun bordje krijgen ...

Bladzijde 4

Bladzijde 9

2

Ester

Ontdek hoe Ester verandert van een gewoon Joods meisje naar de koningin van heel Perzië en hoe God haar gebruikt om haar volk te redden.

Bladzijde 17

3

Jona

Jona heeft niet zoveel zin om naar een ander land te gaan om Gods boodschap te brengen. In plaats daarvan zoekt hij een hele andere bestemming. Maar of God het daar ook mee eens is?

2

Bladzijde 26

4

Jezus en de Samaritaanse vrouw

Jezus ontmoet een vrouw bij een bron in Samaria. Maar was het eigenlijk wel zo gewoon dat ze daar met elkaar een praatje maken?

Bladzijde 33

5

Het volk keert terug naar Jeruzalem

Het volk van Israël mag na jaren in een ander land te hebben gewoond weer terugkeren naar hun eigen stad Jeruzalem. Maar wat ze daar aantreffen ...

Bladzijde 40

6

Johannes op Patmos

Johannes wordt verbannen naar het eiland Patmos. Daar mist hij zijn vrienden en familie. Hoe zou hij daarmee omgaan?

3

Daniël in Babel

Daniël en zijn vrienden zijn vanuit Israël naar het verre Babylonië gebracht. Daar komen ze terecht in het paleis van de koning. Maar het eten is er wel heel anders dan thuis ...

Het verhaal van Daniël 1:1-20

Wij willen groente!

Het is oorlog in Israël. De sterke soldaten van koning Nebukadnessar komen naar Israël en ze nemen heel veel mensen gevangen. Die mensen moeten met de soldaten mee naar het land van koning Nebukadnessar.

Naar Babylonië. Daar moeten ze voortaan wonen en werken. Ver bij Israël vandaan, ver bij hun stad Jeruzalem vandaan. Dat vinden ze heel erg. Het lijkt wel of ze nu ook heel ver bij God vandaan zijn. Daniël en zijn drie vrienden zijn ook

naar Babylonië gebracht. Ze zijn er al een poosje als er een man naar hen toekomt. Het is Aspenaz, een bewaker die voor de koning werkt. 'Jullie moeten met me meekomen,' zegt hij streng. 'Want onze koning heeft jullie nodig.'

'Maar waarom dan?' vraagt Daniël.

'Wat wil de koning van ons?'

'De koning heeft slimme jonge mannen nodig om hem te helpen. En volgens mij zijn jullie behoorlijk slim, en jullie komen ook nog uit belangrijke families. Jullie mogen samen met een heleboel andere jonge mannen in het paleis komen wonen, en daar gaan jullie naar school. Drie jaar lang. De koning wil dat jullie onze taal goed leren spreken, zodat jullie onze boeken kunnen lezen. Want hij wil dat jullie alles over ons land en over onze geschiedenis weten. Dan kunnen jullie hem daarna goed helpen. O ja, en jullie krijgen voortaan precies hetzelfde eten als de koning. Lekkere worst bijvoorbeeld. Dikke plakken ham. En speklapjes. En jullie mogen dezelfde wijn drinken als de koning drinkt.'

Daniël en zijn vrienden kijken elkaar aan. Ze willen best voor de koning werken. Ze willen best naar school. En ze vinden het geen probleem

OM TE WETEN

Aan het hof

Nebukadnessar was de koning van het machtige rijk Babylonië. In 598 viel hij Juda en de hoofdstad Jeruzalem aan. Hij nam de koning en de leiders en hun families mee. Die moesten aan het hof komen wonen - daar kon hij hen in de gaten houden zodat ze niet in opstand konden komen. En van de jonge Judeeërs wilde hij echte Babyloniërs maken.

om in het paleis te gaan wonen. Maar worst eten? En ham en spek? Wijn drinken die de koning ook drinkt? 'Sorry, meneer Aspenaz,' zegt Daniël. 'Dat kunnen we niet doen. God heeft ons volk speciale regels gegeven, en Hij heeft ook gezegd wat we wel en niet mogen eten. Dat eten van de koning is vast lekker, maar wij willen dat niet. En het drinken willen we ook niet. Wij eten alleen maar voedsel dat we mogen eten van onze God.' Het is dapper van Daniël dat hij dat durft te zeggen. Want als de koning van Babylonië iets wil, dan moet je doen

wat hij zegt. Anders krijg je straf. Aspenaz zucht. 'Tja,' zegt hij. 'Dat wordt lastig. Ik weet niet wat de koning daarvan vindt. De koning heeft dit eten speciaal uitgezocht. Hij wil dat jullie gezond en sterk worden. Stel je voor dat jullie er mager en bleek en slap gaan uitzien doordat jullie andere dingen eten. Dan wordt hij boos. En dan krijg ik natuurlijk de schuld.' 'Weet u wat?' zegt Daniël. 'We doen gewoon een proef. Als u ons nou tien dagen lang alleen maar groente en water geeft. En dat we dan het eten en drinken van de koning niet nemen. Dan kijkt u daarna hoe we eruitzien. We hebben drie jaar de tijd, dus we kunnen het toch wel tien dagen proberen?' 'Goed dan,' zegt Aspenaz. En hij zorgt ervoor dat Daniël en zijn vrienden alleen maar groente te eten krijgen. En ze krijgen water in plaats van wijn.

Na tien dagen gaat Aspenaz weer naar de vier jonge mannen toe. Wauw! Wat zien Daniël en zijn vrienden er goed uit! Je kunt zo zien dat ze sterk en gezond zijn. Ze zien er zelfs nog sterker uit dan de andere jongens, die de ham en de worst en het spek van de koning

hebben gegeten. 'Geweldig!' zegt Aspenaz. 'Van mij mogen jullie blijven eten wat je wilt.' 'Dus alleen groente?' zegt Daniël. 'Alleen groente,' zegt Aspenaz. Daniël en zijn vrienden gaan hard aan het werk. Ze leren lezen en schrijven in een vreemde taal. Ze lezen alle boeken uit de bibliotheek. Ze lopen hard en ze sporten om sterker te worden. Drie jaar lang. Na die drie jaar mogen ze een voor een bij de koning komen. De koning praat met alle jonge mannen die hebben meegedaan. Hij wil kijken wie er het best voor hem kunnen werken. Als de koning met Daniël en zijn vrienden gepraat heeft, is hij blij. Hij heeft zijn nieuwe helpers gevonden! 'Die Daniël en zijn drie vrienden,' zegt hij, 'die kan ik goed gebruiken. Wat zijn die jongens slim, zeg. Veel slimmer dan de rest. Ze zijn zelfs tien keer zo slim als alle andere wijze mannen in mijn land. Ik neem ze in dienst. Ze kunnen naar me luisteren als ik een probleem heb, en dan kunnen zij me helpen om het op te lossen. Zij kunnen me helpen om mijn land op een goede manier te regeren. Dank je wel, Aspenaz. Je hebt goeie mannen voor me uitgezocht!' ♦

OM TE WETEN

Lekker vega?

Het klinkt best raar: Daniël en zijn vrienden eten liever elke dag groente dan het eten van de koning. Toch hebben ze daar goede redenen voor. Volgens de wetten van Mozes mochten de Israëlieten bepaalde dingen niet eten. Bijvoorbeeld varkensvlees. Maar ook het vlees van kamelen, hazen, roofvogels en dieren die over de grond kruipen was verboden. En vlees waar nog bloed in zat. Als je deze dingen toch at, werd je onrein. Dat betekent dat je dan niet mocht meedoen met de dienst in de tempel en ook uit de buurt moest blijven van andere mensen.

OM OVER NA TE DENKEN

Als jij tien dagen lang alleen groente zou eten, zou jij er dan minder gezond, even gezond of gezonder uitzien, denk je?

Wat vind jij het meest bijzonder aan Daniël:

- zijn durf
- zijn geloof in God
- zijn overtuigingskracht
- zijn vertrouwen op de regels van God
- zijn wijsheid?

Welke eigenschap van Daniël zou jij ook willen hebben? Waarom?

.....

.....

.....

GEBED

Goede God,
Ik heb gelezen over Daniël.
Hij woont in een ander land dan waar hij is geboren. In dat land hebben ze andere gewoontes dan in het land van Daniël. Ook andere regels over eten. Maar Daniël wil zich aan de regels van zijn land houden. Hij wil zich houden aan uw regels. Hij heeft de moed om dat te zeggen. Geef mij ook de moed om te durven kiezen voor wat U goed vindt. Amen.

VORSTELIJK LEKKER!

Daniël en zijn vrienden zijn heel wijs. God zorgt ervoor dat ze alle boeken van de geleerden uit Babylonië begrijpen. En Daniël kan ook nog dromen uitleggen. Het leven van deze vier jonge mannen krijgt meer smaak, doordat ze God in hun leven betrekken. In deze letterlijke *proef* voeg je kruiden toe, waardoor het eten nog vorstelijker gaat smaken.

WAT HEB JE NODIG?

- * 60 GRAM (ROOM)BOTER OP KAMERTEMPERatuur
- * EEN STOKBROOD * EEN KNOFLOOKPERS
- * EEN SCHONE SCHAAR * EEN VORK
- * EEN KOM * EEN TEENTJE KNOFLOOK
- * TWEE TAKJES DILLE * TWEE TAKJES PETERSELIE
- * TWEE STENGELS BIESLOOK * ZOUT EN/OF PEPEP

2

PEL DE KNOFLOOK EN PERS HEM DAARNA FIJN. DOE DE KRUIDEN BIJ DE BOTER.

4

VOEG IETS ZOUT EN/OF PEPEP TOE. SMEER DE KRUIDENBOTER LEKKER UIT OVER EEN STUKJE STOKBROOD.

1

PRAK DE BOTER LOS MET DE VORK IN DE KOM. KNIP DE BIESLOOK, DILLE EN DE PLAADJES VAN DE PETERSELIE FIJN.

3

DOE DE KNOFLOOK BIJ DE KRUIDEN EN DE BOTER EN ROER ALLES GOED DOOR ELKAAR MET DE VORK.

!

TIP: HAAL DE BOTER VOORAF UIT DE KOELKAST EN SERVEER MET EEN VERS GEBAKKEN STOKBROOD.

2

Ester

Ester is een Joods weesmeisje uit Israël. Maar ze is bekend geworden als koningin van Perzië. Een wereld van verschil! Hoe zou ze daar terecht zijn gekomen?

Het verhaal van Ester 2:1-18

Ester wordt koningin

Ahasveros, de koning van Perzië en Medië, woont in een prachtig paleis. Hij heeft helpers die voor hem koken en afwassen, er zijn tuinmannen en schoonmakers, hij heeft ministers die hem helpen met regeren. En hij heeft ook nog eens heel veel geld. Maar toch is de koning niet blij. Helemaal niet. Hij voelt zich alleen in zijn grote paleis.

Zijn vrouw, de koningin, is na een ruzie weggestuurd. En een koning zonder koningin, dat kan toch niet? 'Koning,' zegt een van zijn dienaren. 'Weet u wat u moet doen? U moet weer een vrouw zoeken. Er moet een nieuwe koningin komen. Dan voelt u zich vast beter.' De koning zucht. 'Ja,' zegt hij. 'Een nieuwe vrouw, dat zou fijn zijn.'

Iemand die mij echt begrijpt. En die naar me luistert. En ze moet lief en mooi zijn natuurlijk. Maar ja. Hoe kom ik aan zo'n vrouw? Ik kan niet zelf op zoek gaan. Ik moet regeren.' 'Dat doen wij wel, koning,' zegt een andere dienaar. 'Wij gaan voor u op zoek. Wij zoeken de liefste en mooiste meisjes van het hele land voor u uit, en dan kunt u er één uitkiezen. En die mag dan de nieuwe koningin worden.' 'Best een goed idee,' zegt de koning. 'Doe dat maar.'

De dienaren van de koning gaan aan het werk. Ze zoeken in het hele land naar mooie meisjes, en brengen ze naar een speciaal vrouwenhuis in het paleis. Daar moeten de meisjes een jaar lang blijven wonen, en ze moeten er alles aan doen om nóg mooier te worden. Elke dag worden hun armen en benen ingesmeerd met olie en met crème die lekker ruikt. Hun haar wordt gewassen en gekamd. En van Hegai, de baas in het huis, leren ze hoe je moet buigen en hoe je netjes rechtop moet lopen met een kroon op je hoofd. In de buurt van het paleis woont een man die uit Israël komt.

Mordechai heet hij. Mordechai hoort bij het Joodse volk. Maar lang geleden kwamen er soldaten naar Israël. Die soldaten hebben Mordechai en heel veel andere mensen gevangengenomen en naar hún land gebracht. Daar moesten de Israëlieten voortaan wonen en werken.

Mordechai woont niet in zijn eentje in een huis. Nee, zijn nicht Ester woont ook bij hem. Ester is nog niet getrouwd. Zij komt ook uit Israël, en ze is ook Joods. Op een dag komen de dienaren van de koning langs bij het huis van Mordechai. Ze zien Ester. 'Aha,' zeggen ze. 'Dat is een mooi meisje, zeg! Die moet ook maar mee naar het paleis.'

Die arme Ester. Ze mag niet meer bij Mordechai blijven wonen. Ze moet samen met de andere meisjes in het vrouwenhuis van het paleis wonen. Gelukkig is Hegai aardig voor haar. Hegai geeft Ester het lekkerste eten. Hij maakt een mooie kamer voor haar klaar. En hij zorgt dat Ester zeven dienaressen krijgt die haar kunnen helpen.

Na een jaar zijn Ester en de andere meisjes nóg mooier dan eerst. Eén voor één mogen ze naar de koning toe. De meisjes doen dan hun

allermooiste kleren aan, ze doen gouden ringen aan hun vingers, ze doen oorbellen in en kettingen om, en ze doen speciale kammetjes in hun haar. Ze hopen allemaal dat de koning hen zal uitkiezen om de nieuwe koningin te worden. Maar dat gebeurt niet.

En dan, op een dag, is Ester aan de beurt. Nu moet zij naar de koning toe. Ze is wel een beetje zenuwachtig. Wat als de koning haar niet mooi vindt? Ester overlegt met Hegai. 'Hegai,' zegt ze. 'Wat moet ik aantrekken? Moet ik ook allemaal gouden ringen om en kammetjes in mijn haar en kettinkjes om mijn pols? En moet ik een andere jurk aan?' Hegai kijkt naar Ester. 'Nee hoor,' zegt hij. 'Deze jurk is goed. Jij bent zo mooi, je hebt geen ringen en kettingen en kammetjes nodig.'

Die avond gaat Ester naar de koning toe. Ze maakt een diepe buiging. 'Dag koning,' zegt ze. 'Ik ben Ester.' Koning Ahasveros staat op van zijn troon. Hij loopt naar Ester toe. 'Wat ben jij mooi,' zegt hij blij. 'Wat zie jij er lief uit. Ik heb al veel mooie meisjes gezien, maar jij bent de mooiste en liefste van allemaal! Jij

moet de nieuwe koningin worden!' De koning pakt een kroontje van goud en zet hem op Esters hoofd. 'Dienaren!' roept hij. 'We gaan feest vieren! Ik heb mijn koningin gevonden.'

Een meisje uit Israël wordt de nieuwe koningin van Perzië. Dat is wel heel bijzonder! ♦

OM TE WETEN

Perzische rijk: van India tot Griekenland

Het verhaal van Ester speelt zich af in het Perzische rijk. Dat rijk werd in de zesde eeuw voor Christus gesticht door koning Cyrus II de Grote. Het werd een groot wereldrijk, dat liep van India tot Griekenland. Daarmee was het het grootste en machtigste rijk dat tot dan toe had bestaan. In 334 voor Christus kwam er een einde aan de heerschappij van de Perzen doordat hun gebied werd veroverd door Alexander de Grote. Die naam heb je misschien weleens gehoord.

GEBED

Trouwe God,
In dit verhaal over Ester lees ik
niet dat U met haar praat.
Het lijkt alsof U er niet bent.
Maar ongemerkt bent U er wel.
U helpt Ester en geeft haar ideeën.
U gebruikt Ester om haar volk te
kunnen redden.
Als ik U niet hoor of zie, wilt U mij er
dan aan herinneren, dat U er wel bent?
Dat U bij mij bent, mij helpt, en mij
goede ideeën geeft?
Amen.

OM TE WETEN

Harem

In het Perzische rijk had de koning niet één vrouw, maar een heleboel vrouwen. De belangrijkste vrouw van de koning was de koningin. Haar zoon werd de opvolger van de koning. De andere vrouwen waren bijvrouwen. Zij woonden in een aparte ruimte van het paleis, ook wel het 'vrouwenhuis' of de 'harem' genoemd. In die tijd was dat gewoon voor koningen.

OM OVER NA TE DENKEN

God wordt in dit verhaal niet genoemd. Merk je toch iets van God in het verhaal of helemaal niet? Merk jij weleens iets van God in je leven?

GEWOON BEKEND

Ester is een Joods weesmeisje in een vreemd land. Maar als we aan haar denken, denken we aan haar als koningin van het Perzische rijk. De Bijbel staat vol met verhalen over gewone mensen, die we kennen doordat ze een bijzondere taak kregen of iets bijzonders deden. Weet jij wie wat deed? Vul steeds de letter achter de naam op de juiste plek in en je ontdekt wat Ester van de koning kreeg.

1. Ik leidde het volk Israël naar het beloofde land.

MARIA (O)

2. Ik werd de moeder van de beloofde redder.

DAVID (IJ)

3. Ik hielp mijn broers aan eten.

JOZEF (N)

4. Ik nam Ester in mijn huis toen haar vader en moeder waren gestorven.

DANIËL (N)

5. Ik bad drie keer per dag, terwijl dat verboden was.

PAULUS (K)

6. Ik schreef veel brieven die in de Bijbel terechtgekomen zijn.

MOZES (K)

7. Ik hielp Ester in het vrouwenverblijf.

ZACHEÛS (N)

8. Ik heb met een reus gevochten.

MORDECHAI (I)

9. Ik naaide kleren voor vrouwen die weduwe waren geworden.

HEGAI (L)

10. Ik werd koningin van Perzië.

DEBORA (K)

11. Ik was de eerste vrouwelijke rechter van Israël.

DORKAS (K)

12. Ik ging met mijn schoonmoeder Naömi mee naar haar land.

RUTH (R)

13. Ik zat in de buik van een vis.

JONA (O)

14. Ik heb Jezus gedoopt.

ESTER (E)

15. Ik klom in een boom om Jezus te zien.

JOHANNES (O)

OPLOSSING:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

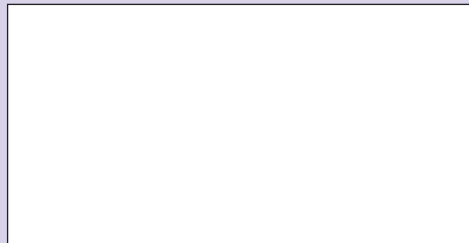
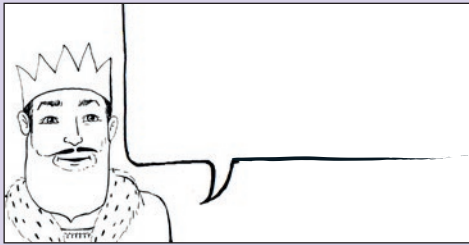

VIER OP EEN RIJ

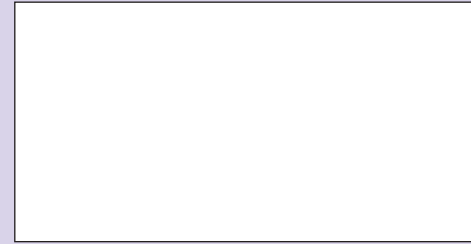
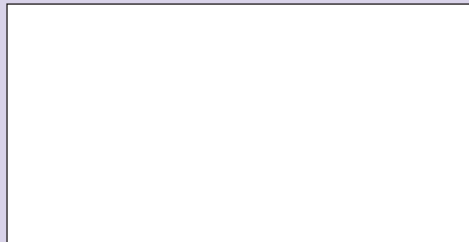
Hieronder zie je de vier personen die voorkomen in het verhaal van Ester: Ester, de koning, Hegai en Mordechai. Wat doen zij allemaal in het verhaal en wat zeggen ze? Wat valt je aan hen op? En wat vind je belangrijk om te vertellen en te laten zien over deze personen?

Lees het verhaal nog eens na, of zoek het op in de Bijbel (Ester 2:1-18). Schrijf en teken vervolgens hieronder hoe deze verschillende personen het verhaal zouden vertellen.

DE KONING

MORDECHAI

HEGAI

ESTER

